

LA DISTÀNCIA DELS CIRCELLS

(autor: Vicent Cadafalch)

*I malgrat tot, quan entra a casa per
ocultar
la seva ruïna, la seva vellesa, considera
la part que ell encara posseeix en la
joventut:
Adolescents ara reciten els seus versos.*

Konstandinos P. KAVAFIS

Com còdols i escampalls de vidre,
com terres deshabitant-se,
l'altiva rapidesa d'allò que el vent cisella
oneja des de la vall d'Apol·lo
i s'atura a l'Àtica a contemplar la costa
ignorada en el silenci, en la calma precisa,
lleugera, que no sabrà defensar Tebes.

Divergeixes votiva en amagades cariàtides,
ignotes o pel llast hissades,
i en la llum perviu la tremolor de les petjades
que de l'aire s'alcen, eternament invisibles.

Allò tan lent, tan mortífer,
en cadència malgrat les aparences, talment sina
oberta a l'aigua terrosa,
immediat en néixer el vespre, extorsionat de

fosc.

Mancant com rescloses de fulles obturades
davall estelles de la cendra,
crit d'Àrtemis malmès en metall,
separant la carn de les artèries, oh,
apogeu de la incògnita, astre invisible
de profanades constel·lacions.

Per on torna, per on s'esmuny, per on s'albira?
La cleda artera, glauca, líquida,
com mussols d'Atenea que s'aturen on s'enlairen,
o la partença de la vida a fibules d'Esparta
que s'apropen al sol, crematoris d'aigua
que volen sagnar, sumatoris de ventricles,
lambda de nits amagades lluny la teva cambra,
no és immortal ambrosia,
no és mel de déus el teu regal.
És saber que Hera et consent la treva, t'alça,
t'endevina com l'àugur Calcant en la distància.

No obstant això, en la vida, desfent-se l'escalf,
i no com talls al polze, dessota,
no com emboirats vespres o balquers,
en allò que la xarxa no assoleix,
en solituds, en filaments d'incandescència,
deixadesa, turmells i òvuls,
com cendra i gavots,
desèrtica, és per tu, Hebe, que s'alça la
com foc de sèrum d'aurigues del teu embruix.

marcenca,

Si és així, com pot haver-hi hostes dellà
les aigües d'aquest llac?
Flexible és la gramínia

del sacrifici,
profund el cabàs de la insolència
que el teu germà basteix en suor, en potència.

Aquesta pedra tan minsa és degotall
d'un mot en el camí
que creix en desistir
del buit massís de tossals i cledes
esmoreint-se, sense penombra ni espells
en els banquetes de vi on ets Diana,
on ets arc, buirac i trajectòria.

Enfora la tèbia nit
la reixa, mirall ciclop d'impotències,
ens atiranya vers la celebració
de l'espera esfèrica, de noves flors
de maig a les albaes d'Atenes.

De passes fracturades sepultades a les parets
o de braços sense armistici i allunyant-se.
D'utilitatges a besllum de plenituds,
en sobredosi de nits esquerdades en el record.
En la profunditat de les òrbites el cansament de
les meduses,
tu,
del sol de meduses de límits en la retina, oh
amb els braços nus, amb l'ànima assedegada
de saber-te ariet per a temples de mirades
troianes.

En defugir ferros de ploma, de llavors d'ara,
de sagetes que els túnels perforen, obrint-se
pas,

insolent a les palpentos.

Tacada amb pregàries, amb carícia d'arbrades,
aquella fressa d'esca ardent, fugissera
persegueix i abandona el capvespre i el vent de
les crineres.

Les nits oblidant-se retornen en massa
i escapen estucant els crits de larves
pretendents.

Oh lladre del temple, enemic d'Apol·lo,
en el teu somni ta germana repudià aquella
certesa.

Aquella ofuscada indiferència.

Amb el teu ventre de terra cuita, concentrada
lentament en l'alegria de no ser ja infància, de
ser ja plena,
de falç
des dels interrogants que defineixen l'angle humà
entaforat de lluita de les matinades escanyades
i freds de parts en conxorxa i dulls indetriats,
Zeus decreta tancada l'àmfora dels argonautes,
fent en els símbols degotall de deserts, de
sequeres.

Sempre la incertesa,
Embolcallada en matinades descendeix
com l'escoliosi dins el marbre, allí
on les actes de la memòria es transcriuen,
morint sense abisme ni avenc de nodrissa:
la seva immobilitat és ferma, estèril, esfèrica.

Mes inubicable, ignorant-se en buits periples,
com feltre esmicolat per vespes, òpals, rèptils,
desmantella l'equació, aïlla, arracona l'horitzó,
concentra en tu la necessitat d'absoldre
el cobricel que et gronxarà musa del Parnàs.
A lladrucs enterrats al fons de l'aigua
o a bèsties amb destrals i aliances.
A líquids amb xarxes, com arrels,
talment l'aparença de la llosa esgarrapada,
talment aquell que un dia, Hebe, t'esposarà
i cisellarà la teva joventut en estàtua de sol,
has d'aprendre a cal·ligrafar la dignitat, la

fortalesa,

has d'aprendre a ser cigne en floració
a ser alçada, a ser terra i jonc,
a germinar allà on el calze és cúpula,
on el silenci és pacte, no renúncia.

Camina entre veus d'averanys de vellut
i arcaiques argiles enllà el mirall,
vapor de bronze sense el qual
els herois plagien d'antuvi la pols negra,
metal·lúrgia i gresol de pedra decapitada.
I els rites d'Eleusis, partides inconcebibles
de cartes de figures victorioses:
en la seva espera hi ha, sens dubte, pertinença

a

drassanes buides, a derelictes i trirrems.

Tu dissols l'aigua en el vímet no estrenat,
Tu destrueixes salzes que no albiures, i en

caure,

Ícar t'espera foll, irreversible, autòmat:

ancorat en la resolució que el fum de sègol
en l'ham dels teus llavis signa.

Enrocats en dies de llot i espessa consciència,
integrada, no mai assenyalada, qui pot més que

tu

distingir entre la màscara i el pou en què

emmiralles,

fresc en la ferida, el pètal pertorbat de

nitideses,

que neda en la aparença

que s'ofega que s'enfonsa; que respira de

l'estam

exèrcits incomptables en moltes i ombra de

grafits.

Els cavalls de paperina dibuixen mapes

en l'artèria que és presència, que es delata.

Tu, que et proclames sense vellesa per davant,

tu que ets joventut eterna

en memòria de constel·lacions,

només Hèracles, certesa apunyalada,

podrà assumir tantes sagetes en el rostre del

teu cor,

tu que ets paradoxa d'arquitectures d'aus que

fugen,

sigues l'homenatge, Hebe, a allò que fa rodar el

món,

a allò que Eratòstenes sabé en clavar

una branca d'alzina a la sorra mediterrània.

Aquella sorra mediterrània on el vell aede,

tants segles després, esculpiria estàtues de desig
en l'ombra de Dionís, en els rostres adolescents
dels capvespres, solitaris, dels carrers

d'Alexandria.

*

*

*